

POSTANOWIENIE

Dnia 12 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Sobutka

w sprawie z odwołania E. S.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Płocku
o zasiłek chorobowy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 12 kwietnia 2023 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Okręgowego w Ostrołęce
z dnia 11 marca 2022 r., sygn. akt III Ua 1/22,

- I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- II. zasądza od E. S. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Płocku kwotę 240,00 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 grudnia 2021 r. Sąd Rejonowy w Ostrołęce oddalił odwołania E. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Płocku z dnia 24 kwietnia 2019 r. oraz decyzji z dnia 15 maja 2019 r. - odmawiających prawa do zasiłku chorobowego za okresy od 15 października 2018 r. do 16 grudnia 2018 r. oraz od 17 grudnia 2018 r. do 14 kwietnia 2019 r. Sąd Rejonowy uznał, iż przyczyny zwolnień lekarskich w obu okresach zasiłkowych nie były spowodowane odrębnymi, niezależnymi, izolowanymi schorzeniami czy przyczynami, czyli jednostkami chorobowymi odmiennymi etiologicznie i neozologicznie. Sąd I instancji wskazał, że niewystarczające jest (tak jak uczyniła to biegła J. P.) dokonanie oceny stanu zdrowia

odwołującej, wyłącznie przez porównanie kodów choroby wg klasyfikacji ICD-10, bez analizy rzeczywistych podstaw wystawianych zwolnień lekarskich. Opierając się na opiniach biegłych D. S. i P. R. wskazał, że analiza dokumentacji medycznej potwierdza, iż pomimo wystawianych w zwolnieniach lekarskich odmiennych kodów choroby, to odwołująca jako główne dolegliwości podawała zawroty głowy. Opierając się na powyższych opiniach Sąd uznał, iż w rozpatrywanej sprawie nie ma żadnych wątpliwości, iż w przypadku odwołującej zwolnienia lekarskie dotyczyły tych samych schorzeń, oznaczonych tylko różnymi kodami. W przypadku odwołującej, mimo utrzymujących się objawów, nie została ostatecznie stwierdzona żadna choroba neurologiczna, a mimo to kontynuowano zwolnienia lekarskie, kodując tę samą chorobę innym numerem.

Na skutek apelacji odwołującej E. S. od wyroku Sądu Rejonowego w Ostrołęce z dnia 29 grudnia 2021 r. Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, wyrokiem z dnia 11 marca 2022 r., oddalił apelację. Zdaniem Sądu odwoławczego, Sąd Rejonowy dokonał w przedmiotowej sprawie prawidłowych ustaleń faktycznych i na ich podstawie wywiódł trafne wnioski. Sąd Okręgowy w całości zaaprobował stanowisko Sądu Rejonowego wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku i ustalenia poczynione przez ten Sąd przyjął za własne. Zaakceptował także ocenę prawną dokonaną przez Sąd Rejonowy. w ocenie Sądu Okręgowego - Sąd Rejonowy nie naruszył dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem - Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego. Sąd dokonuje oceny wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, jak również wszelkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych dowodów, mających znaczenie dla ich mocy i wiarygodności.

W skardze kasacyjnej z dnia 24 maja 2022 r. pełnomocnik E. S. zaskarżył w całości wyrok Sądu Okręgowego w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 11 marca 2022 r., zarzucając orzeczeniu naruszenie przepisów postępowania mogących mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tj. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez to, że Sąd Rejonowy rozpoznając odwołanie pominął bardzo istotną dla sprawy okoliczność znaną sądowi z urzędu, że stan zdrowia odwołującej, opisany w orzeczeniu lekarza leczącego, a będący obecnie przedmiotem sporu

pomiędzy stronami, był badany przez lekarza orzecznika ZUS, który uznał, że ten stan zdrowia badanej pacjentki, opisany w orzeczeniu lekarza leczącego, jest prawidłowo zdefiniowany w wystawionym orzeczeniu i nie wniósł żadnego zarzutu, a Sąd Okręgowy rozpoznając apelację i podniesiony w niej ten zarzut (brak jakiegokolwiek odniesienia w uzasadnieniu wyroku w tym zakresie) przyjął ustalenia Sądu Rejonowego za swoje jako prawidłowe i w żaden sposób o nim nawet nie wspomniał, a zatem wynika z tego, że materiał dowodowy nie został w sprawie wszechstronnie rozpoznany.

Podnosząc powyższy zarzut pełnomocnik skarżącej wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Ostrołęce do ponownego rozpoznania oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pełnomocnik skarżącej wskazał, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, a mianowicie, czy jest dopuszczalne, ażeby w obrocie prawnym funkcjonował wyrok, którego treść sąd ukształtował opierając się tylko na materiale dowodowym swobodnie przez siebie wybranym z pominięciem faktów, do oceny których był ustawowo zobowiązany.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pełnomocnik organu rentowego wniósł o jej oddalenie oraz o zasądzenie od skarżącej na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu wywołanym wniesieniem skargi kasacyjnej według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna wywiedziona w niniejszej sprawie nie kwalifikuje się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Na wstępie należy przypomnieć, że skarga kasacyjna podlega badaniu (na etapie przedsądu) w zakresie spełnienia przez nią warunków formalnych. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje

potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, czyli tak zwanego przedsądu, ustawodawca zagwarantował, że skarga kasacyjna, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie realizować funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek, wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. do czterech ma, w konsekwencji, zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo będzie uzasadnione jedynie w tych przypadkach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej jednostkowej sprawie. Ostatecznie, nie w każdej sprawie, nawet takiej, w której prawomocne orzeczenie zostało wydane w warunkach błędu w subsumpcji, czy też wyniku wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest przecież trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje meritum sprawy, lecz dokonuje nadzoru judykacyjnego w rozumieniu art. 183 ust. 1 Konstytucji RP rozpoznając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek zaskarżenia. Z tych względów, skarga kasacyjna nie jest dostępna w każdej sprawie (por. postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych z dnia 7 września 2022 r., I NSK 40/22).

W niniejszej sprawie wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparty został na przesłance istnienia w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. Przypomnieć więc należy, że za istotne zagadnienie prawne, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 k.p.c., uznaje się zagadnienie dotychczas niewyjaśnione i nierozwiązane w orzecznictwie, a więc cechujące się nowością i którego rozstrzygnięcie może sprzyjać rozwojowi prawa. W utrwalonym orzecznictwie przyjmuje się, że powołanie się na tę okoliczność wymaga, obok sformułowania tego zagadnienia, także przytoczenia związanych z nim konkretnych przepisów prawnych oraz wskazania, dlaczego jest ono istotne, jak również przedstawienia argumentacji wskazującej na rozbieżne oceny prawne (por. postanowienia Sądu Najwyższego z: 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, poz. 51; 10

stycznia 2012 r., I UK 305/11, LEX nr 1215784; 23 marca 2012 r., II PK 284/11, LEX nr 1214575; 10 września 2014 r., I CSK 729/13, LEX nr 1532950; 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, LEX nr 1622307; 14 kwietnia 2015 r., II PK 217/14, LEX nr 678073; 28 października 2015 r., I PK 17/15, LEX nr 2021940; 14 stycznia 2016 r., II CSK 382/15, LEX nr 2090999). W niniejszej sprawie strona skarżąca nie sprostowała temu obowiązkowi. W uzasadnieniu skargi kasacyjnej nie zostało ujęte w ogóle jakiegokolwiek uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Wypada również dodać, że przesłanka ta nie zachodzi, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tego zagadnienia prawnego lub wykładni przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, brak nadto okoliczności uzasadniających zmianę tego poglądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNAPiUS - wkładka 2003 Nr 13).

Zwrócić także należy uwagę, co również zostało podkreślone przez pełnomocnika organu rentowego w odpowiedzi na skargę kasacyjną, że w skardze kasacyjnej pojawił się zarzut oparty na naruszeniu art. 233 § 1 k.p.c., a tymczasem podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.). W związku z czym, w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że skarga kasacyjna nie może być oparta na zarzucie naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. określającego kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów. W ramach kontroli kasacyjnej Sąd Najwyższy nie kontroluje bowiem samej oceny dowodów, a jedynie jej legalność. Skarżący może zakwestionować sposób zebrania materiału dowodowego z naruszeniem przepisów regulujących postępowanie dowodowe - w takim jednak wypadku obowiązkiem skarżącego jest przytoczenie tych przepisów i wyjaśnienie, jaki wpływ to naruszenie miało na treść rozstrzygnięcia (por. postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 8 września 2022 r., I CSK 2178/22, Legalis nr 2741031, postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 30 grudnia 2021 r., II CSK 277/21, Legalis nr 2671714, postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 29 grudnia 2021 r., III CSK 132/21, Legalis nr 2671727).

Poza tym w sytuacji, gdy skarga kasacyjna nie zarzuca obrazy jakiegokolwiek przepisu prawa materialnego, stanowiącego podstawę wyrokowania sądu odwoławczego, to w konsekwencji nie jest możliwa ocena, czy naruszenie przepisów

prawa procesowego wskazanych przez nią w podstawie kasacyjnej mogło mieć - rzeczywiście - istotny wpływ na wynik sprawy, czego wymaga przepis art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.. Nie chodzi przy tym o czysto teoretyczną możliwość takiego wpływu, lecz o wykazanie, że w okolicznościach danej sprawy ten wpływ był (mógł być) realny, a można to stwierdzić dopiero wówczas, gdy w skardze zostanie podniesiony adekwatny w konkretnych okolicznościach faktycznych zarzut obrazy prawa materialnego (por. wyrok Sądu Najwyższego - Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 24 marca 2022 r., II USKP 168/21, Legalis nr 2762128).

Z powyższych przyczyn Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach postępowania orzeczono po myśli art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 265 ze zm.).

[SOP]

[ł.n]